

Opgave 4 Massamedia: zelfcensuur door TMF en MTV?

tekst 12

Het antwoord van de politiek moet volgens Kamerlid Dijsselbloem uit drie onderdelen bestaan: *(alleen onderdeel 1 en 2 zijn weergegeven.)*

- 1 Het belangrijkste dat moet gebeuren, is een veel bredere en ambitieuzere aanpak van opvoedingsondersteuning. De realiteit is dat er, zeker in de grote
- 5 steden, steeds meer eenoudergezinnen zijn, steeds meer gezinnen waarbij de ouders nauwelijks meer grip op hun kinderen hebben en gezinnen waarin seksualiteit een groot taboe is. De straatcultuur neemt het dan helemaal over van de thuiscultuur. Die nieuwe realiteit vraagt om bemoeizorg. Met eigen verantwoordelijkheid komen we er duidelijk niet.
- 10 2 Muziekzenders als TMF en MTV kunnen de discussie niet langer ontlopen. Zij zullen zich echt rekenschap moeten gaan geven van de effecten van de aanhoudende reeks muziekclips waarin dag en nacht pimps op een walgelijke en respectloze manier bitches als gebruiksvoorwerp behandelen. Jongeren die hiermee opgroeien, zeker wanneer een corrigerend kader van ouders of anderen
- 15 in de directe omgeving ontbreekt, krijgen een verwrongen beeld van seksualiteit en omgangsvormen met de andere sekse. De makers van deze muziekclips, maar ook de zenders dragen een maatschappelijke verantwoordelijkheid en moeten daarnaar handelen(...).

bron: Homepage van het Tweede Kamerlid Jeroen Dijsselbloem (PvdA), november 2005

tekst 13

E-mail 1 van Willem Valkenburg, Voorst, 07-11-2005 18:55

Ik vind dat PvdA-Kamerlid Dijsselbloem met de verkeerde mensen gaat praten. TMF en MTV hebben toch niets met groepsverkrachtingen te maken. OK, in de clips zie je erotische neigingen, maar er is nooit sprake van een groeps-
5 verkrachting of wat daar ook op lijkt. Dijsselbloem moet de oorzaak ergens anders zoeken, bij de soort mensen die dit hebben gedaan, en die gasten hard aanpakken. (...)

E-mail 2 van Renol de Haan, Enschede, 12-11-2005, 15:22

Ik denk dat het goed is dat men eens gaat nadenken bij die muziekszenders. De moraal in deze clips wordt gepresenteerd als 'normaal'. Het is dan niet gek dat kinderen die in een achterstandssituatie zitten en die door hun ouders niet echt
5 opgevoed worden ook gaan denken dat dit normaal is. Het aanpakken van die kinderen zelf zoals door andere inzenders is voorgesteld, is achter de feiten aanlopen. Het zelfreguleren door TMF en MTV is een vorm van preventief handelen. Al moet er natuurlijk niet alleen hier naar gekeken worden maar ook naar de wijken waarin dit soort uitpattingen voor-
10 komen. Risicogroepen moeten sneller worden gesignaleerd en er moet een soort (sociaal) vangnet komen waarin deze kinderen die niet door hun ouders worden opgevoed, toch opgevoed worden. Als het alleen bij het niet uitzenden van deze clips blijft, lost het probleem zich niet op. Het is een medehulpmiddel
15 dat in samenhang met andere maatregelen zeker effect kan hebben. Maar als dit het enige is, dan zal er niks veranderen.

bron: <http://www.cgi.nrc.nl/>, november 2005

Opgave 4 Massamedia: zelfcensuur door TMF en MTV?

Bij deze opgave horen de teksten 12 en 13 uit het bronnenboekje.

Inleiding

“De zoveelste groepsverkrachting, in Rotterdam dit keer, was voor het PvdA-Kamerlid Dijsselbloem aanleiding om met TMF en MTV te gaan praten over sommige clips die zij uitzenden. Dijsselbloem bedoelt de clips waarin vrouwen (‘bitches’) door stoere mannen (‘pimps’) als gebruiksvoorwerp worden behandeld. Daardoor gaan jongens denken dat je met meisjes kunt doen wat je wilt, volgens Dijsselbloem. Hij spreekt de popzenders aan op hun maatschappelijke verantwoordelijkheid. Hij vraagt om zelfcensuur. Een goede actie?” (Redactie *NRC Handelsblad* in *NRC.nl*, 7 november 2005)

Het Tweede Kamerlid Dijsselbloem (PvdA) vindt dat de politiek maatregelen moet nemen. Zijn standpunten zijn te lezen in tekst 12, overgenomen van zijn website. In tekst 13 geven twee bezoekers van de website van *NRC Handelsblad* hun reactie op de actie van Dijsselbloem.

Lees de regels 1 tot en met 9 van tekst 12.

In de tekst wordt gesproken van een ‘straatcultuur’ en een ‘thuiscultuur’. De straatcultuur is op te vatten als een subcultuur in de Nederlandse samenleving.

- 2p **27** Geef een beschrijving van het begrip subcultuur.

Lees de regels 10 tot en met 18 van tekst 12.

Eén van de theorieën met betrekking tot de invloed van de televisie is de cultivatietheorie.

- 3p **28** Welke invloed heeft televisie op houdingen en gedrag van jongeren volgens de cultivatietheorie?

Het PvdA-Kamerlid Jeroen Dijsselbloem wilde dat het toenmalige kabinet-Balkenende II (CDA, VVD en D66) meer geld zou uittrekken voor de ondersteuning van ouders die moeite hebben met de opvoeding van hun kinderen. Dijsselbloem verwachtte steun te krijgen van in ieder geval het CDA en de kleine christelijke partijen.

- 2p **29** Noem twee uitgangspunten van die partijen waarvan Dijsselbloem de verwachting had dat hij zou worden gesteund.

Dijsselbloem zegt “die nieuwe realiteit vraagt om bemoeizorg” (regel 8 van tekst 12). Maar hij spreekt niet van het censureren van de muziekclips, die hij bekritiseert.

1p **30** Met welk grondrecht staat censureren door de overheid op gespannen voet?

In een aantal gevallen kan de overheid personen en organisaties vervolgen op grond van uitlatingen die zij in het openbaar doen.

2p **31** Om welke uitlatingen gaat het dan? Geef er twee.

Dijsselbloem spreekt de zenders aan op hun maatschappelijke verantwoordelijkheid. De media – ook de muziekzenders TMF en MTV – vervullen een aantal maatschappelijke functies.

3p **32** Op welke maatschappelijke functie van de media heeft de kritiek van Dijsselbloem op de muziekclips van TMF en MTV betrekking? Licht je antwoord toe.

Maak gebruik van tekst 13.

NRC Handelsblad heeft een weblog ingesteld waarop men zijn mening kan geven over de oproep van Dijsselbloem aan TMF en MTV om zich rekenschap te geven van de effecten van bepaalde muziekclips. In tekst 13 staan twee reacties op deze weblog. Deze e-mails op de weblog van *NRC Handelsblad* maken deel uit van een communicatieproces. In dit communicatieproces zijn de volgende begrippen te onderscheiden: boodschap, feedback, medium, ontvanger en zender.

Een voorbeeld van een ‘boodschap’ is: de oproep van *NRC Handelsblad* om je mening te geven over de uitgezonden muziekclips van TMF en MTV.

4p **33** Geef nu voor de vier andere begrippen (feedback, het medium, de ontvanger en de zender) elk een voorbeeld.

Renol de Haan (e-mail 2 in tekst 13) is kritisch ten opzichte van de muziekzenders TMF en MTV. Deze kunnen een slechte invloed uitoefenen. Ook is hij van mening dat de fouten niet bij de media alleen gezocht moeten worden. Hij benadrukt het belang van een goede opvoeding thuis.

3p **34** Leg uit dat een ‘goede opvoeding thuis’ van belang is bij het al dan niet kijken naar dit soort muziekprogramma’s. Gebruik hiervoor de begrippen selectieve perceptie en referentiekader.